DOSSIER AKTIEF 1987 POMO DO RESTRICTION OF THE PROPERTY OF THE

AKTUELE BIJLAGE BIJ COMMODORE DOSSIER

NIEUWS

SPEELS REVALIDEREN

De C-64 wordt steeds vaker gebruikt in de medische sector. Maakten we twee maanden geleden melding van de Bodylog, nu is het de beurt aan het Nederlandse bedrijf Centarium dat de 'myostick' heeft geïntroduceerd.

Deze vinding maakt het een patiënt mogelijk op een speelse manier spieren te revalideren. Met de myostick kan de patiënt een Commodorecomputer bedienen door het aanspannen van spieren. Op deze manier kan iemand spieren revalideren door bijvoorbeeld een computerspel te spelen.

De Myostick is ontwikkeld in samenwerking met medewerkers van de Rijks Universiteit Leiden.

Volgens de fabrikant is de prijs van de Myostick dusdanig (1075,- excl. BTW) dat het apparaat binnen het bereik ligt van iedere revalidatie-patiënt. Hierdoor is het mogelijk het genezingsproces deels te verleggen van het revalidatiecentrum naar huis.

Het zal duidelijk zijn dat de patiënt minder afhankelijk wordt van hulp van anderen. Nederland heeft jaarlijks tussen de 20.000 en 30.000 spierrevalidatie patiënten, waaronder veel verkeersslachtoffers. De Myostick is te gebruiken bij het revalidatieproces van vrijwel elke oppervlakkige spier. De Myostick is het beste te vergelijken met een joystick. De spanning die een spier bij aantrekken afgeeft, de zogenoemde spierpotentiaal, wordt geregistreerd door op de huid bevestigde oppervlakteelektroden. De Myostick geeft deze potentiaal als elektrische activiteit door aan de Commodore-computer.

De patiënt kan zelf kiezen met wat voor een programma hij aan het werk gaat. Naarmate de spier weer krachtiger wordt, wordt het resultaat van een spel beter. Hierdoor kan men snel vorderingen zien van de revalidatie. Het voordeel van de Myostick

boven bestaande apparatuur is

volgens de fabrikant dat de revalidatiepatiënt nu ook nog een uitdaging heeft. Bij bestaande apparatuur, die bovendien ook nog erg duur is, krijgt de patiënt alleen 'feedback' over de kwaliteit van de spier door een afbeelding of een geluidssignaal. Daar komt nog eens bij dat de myostick bovendien een geschikt hulpmiddel is voor motorisch gebrekkigen. Het apparaat is namelijk voorzien van zogenoemde aanraakschakelaars, waardoor het kan worden verbonden met willekeurige losse metalen voorwerpen. Door het aanraken van zo'n voorwerp kunnen aan de computer opdrachten worden gegeven.

Voor inlichtingen: Dhr. M. Visbeen, tel: 01803-17511

GEZOCHT

Heeft u ook vaak moeite mensen te vinden die dezelfde hobbies hebben? Het in Lelystad gevestigde bedrijfje Interpost probeert daar wat aan te doen.

ledereen kan zich met zijn of haar speciale wensen tegen een kleine vergoeding in het computerbestand laten opnemen van Interpost. Interpost zorgt er dan voor dat u een lijst krijgt van namen en adressen van mensen die zich hebben laten inschrijven met dezelfde wensen. Die wensen kunnen hobby of interesses zijn, maar ook vraag en aanbod. Wie een briefje naar Interpost schrijft krijgt geheel vrijblijvend gratis informatie van de service toegestuurd, inclusief een inschrijfformulier. Het adres van Interpost is: Postbus 1143, 8200 BV Lelystad.

AANDELEN EN OPTIES

12 keer per jaar. In februari, mei, augustus en november als bijlage in het hart van Commodore Dossier, in de overi ge maanden als losse uitgave uitsluitend voor abonnees van Commodore Dossier.

COMMODORE DOSSIER AKTIEF verschijnt

DEZE MAAND: NIEUWS

Pagina 1

BRIEVEN

Pagina 3

BYTES & BYTES
Pagina 4

DE SOURCE LISTINGS

Pagina 5

LUMINANTIE 16

Pagina 8

MARKT

Pagina 10

SCN HOT NEWS

Pagina 12

FC DE NAZORG

Pagina 14

Beleggen in aandelen en opties is zo langzamerhand razend populair geworden. Duizenden Nederlanders houden zich op kleine schaal bezig met het doen van transacties in aandelen en opties. De heer en mevrouw Huisman uit Rheden zijn daar geen uitzondering op. Zij hebben voor de C-64/128 nu een computerprogramma ontwikkeld dat de beginnende belegger veel werk bespaart.

Onderliggende gedachte is dat veel aspirant-beleggers geen snars begrijpen van de getallenbrij in de krant. Maar aangezien het om berekeningen en overzichten gaat die zich steeds op dezelfde manier herhalen, leek het de Huismans handig om een huiscomputer in te schakelen.

Het programma helpt bij het analyseren of bepaalde aandelen of opties nu wel of niet verkocht moeten worden. Daarnaast helpt het de belegger bij technische analyses van de ontwikkeling van aandelenkoersen. Ook geeft het bij concrete of gesimuleerde transacties meteen de financiële consequenties. Het geeft inzicht in de wetmatige relaties die uit een veelheid van gegevens (koers, beweeglijkheid,

rentestand, enz) op betrouwbare wijze de waarde van opties bepalen.

Voor inlichtingen: Tel 08309-2768.

Expert Cartridge & Cartridgeport Expander

De beroemde Expert samen met de Cartridgeport Expander

CARTRIDGEPORT • 4 slots voor diverse cartridges.

* Versnel en/of

eluiden

rtraag gedigi-

- Schakelt Power Cartridge
- hardwarematig uit. Stevige behuizing. De Expander
- rust stabiel en beschermt uw Cartridgeport.
- Behoedt uw Cartridges tegen slijtage!
- U hoeft uw cartridges nooit meer te verwisselen!

Alle C&K produkten ziin 100% Voor C64(c) en C128(d) in 64 mode.

op produkt-

van 1987

getest. Speedpack C64(c) f 139.-6 maanden Speedpack Plus f 199.garantie

Incl. eprombank met 32k pre combinatie f 99,-Speedpack Update 32k prg combi, oa. 35x sneller laden!

Makkelijk te (ont)koppelen.

Userport Expander I Voor Centronics printer + Sp drive.

Volautomatisch!

Geen schakelaars! Gebufferd!

CARTRIDGE VOOR ELKE KRAKER!

- Freeze en Save eendelige programma's! Maakt van meerdelige programma's eendelige programma's!
- Geen voorladers nodig!
- Verkleint alle programma's (i.p.v. ze te vergroten!)
- Maakt alle programma's compacter en dus
- Inclusief snellader; programma's binnen
- 30 seconden te laden!

   ALLE programma's te laden zonder Expert! Diverse Operating systemen worden op disk
- Programma's zijn aan te passen naar eigen voorkeur!
- De Expert kunt u zelf programmeren! • De Expert veroudert nooit, dankzij de Update
- Tape naar Disk systeem!
- Disk naar Tape systeem!
- Waanzinnig goede monitor!
- Volledig uitschakelbaar!Inclusief Expert Utility Disk!
- Inclusief uitgebreide Nederlandstalige Handleiding!
- Huidige versie V2.9

Versie V3.1 f 19.-EXPERT: DE UNIEKE CARTRIDGE DIE NOOIT VEROUDERT!!!

Het oog wil ook wat!

Facelift uw verouderd uitziende C64 in een super de luxe New Look C64!

32K EPROM PROGRAMMER

- * Programmeert alle eproms van 2716 tot 27256 (2K-32K eproms).
- * Ook pin-compatible CMOS eproms.
- * Zeer eenvoudige bediening!
- * Incl. Nederlandstalige handleiding.
- * Een must voor elke professional!

- * Programmeert alle eproms van 2716 tot 27512!!
- * Ook pin-compatible CMOS eprom.
- * Volledig menu gestuurd.
- * Zeer eenvoudige bediening.
- * Incl. Nederlandstalige handleiding.
- * Een must voor elke professional!
- * Ideaal bij 1 Megabyte Eprom Board!

- ★ De grote broer van de 256k board.
- * 16 voetjes voor 2764/27128/27256/27512.
- * Doorgevoerde Cartridgeport!
- * Volledig menu gestuurd!
- * Inclusief Module Maker!
- * Zeer snelle toegangstijd!
- * Plaats voor 10-tallen programma's!
- * Ideaal samen met Expert!

Wij zijn Exclusief dealer van:

Rex Datentechnik.

Samen met 64k Eprom Programmer

f 449,-

Speedpack 2e Diskdrive f 99,-

SPEEDPACK

INBOUWPAKKETTEN

- Userport Expander 0 f 89,-*
- Userport Expander II f 119,-*

KABELS & INTERFACES

- Speedpack 8-9 Kabel 39,f Centronics Kabel 49.-
- Parallel Kabel 29,f Seriele Kabel 25,-
- 40/80 display 128 f 49,-Cartridgeport verleng-
- kahel 59,-Userport verlengkabel 59,f
- Midi Interface C64 f 199.-Sluit synthesizer/keyboard/drum- en lichtcomputer etc. aan op uw C64!
- **Centronics Interface** f 159,-
- Centronics Interface C16 f 99,
- RS232 Interface f 139,-

1-0 EXPANSIONS

- I/O Switch Unit f 99,-
- 16 In of uitgangen! Relais Board f 149.-
- 8 kanaals, ieder kanaal 220V/5A! Digitale R/C Meter f 119,-Meetbereik 100 Ohm - 180K en
- 10 pF 5000 uF. Digitale Voltmeter f 189,-
- 16 kanaals, tot +999 mV, waarden weg te schrijven en uit te printen **Userport Display** f 59.-
- Teltron CBM 1200 f 499,-
- Input Board f 69,-
- 8 TTL Ingangen, 3 kanalen! **Output Board** f 69,-
- 8 TTL Ingangen, 3 kanalen. Vic Switch f 399,-

diskdrive/printer!

Trilogic & Roßmöller. Cat & Korsh Producten zijn verkrijgbaar bij:

COMPUTER IC eprom 2764 10,eprom 27128 14,eprom 27256 19,f eprom 27512 6522 39,-19,-6526 35,-6510 35,-Vic Chip f 110,-79,-Sound Chip 32k ram ic 12,

ALKMAAR ALMERE AMSTERDAM AMSTERDAM AMSTERDAM AMSTERDAM ARNHEM BEVERWLIK DAMWOUDE DELFT DEN BOSCH DEN HAAG

DEN HAAG

DEN HAAG

De Computer Compax Productions Cafka Bits & Chips Funtronics Telemarc Cafka Van Der Galien Funtronics Elektronika land Compu Fun Computer Stuif In City Center

DEN HAAG DORDRECHT GRONINGEN HAARLEM HEEREWAARDEN HILVERSUM LEIDEN LEIDEN ROTTERDAM ROTTERDAM ZWOLLE

P.C. Shop Byte Computer Shop Cafka Bits & Chips Bergsoft Funtronics Funtronics Foto Dickhoff Telecoder Compu Fun Byte Computer Shop

Onze producten zijn ook per post bestelbaar. Maak het juiste bedrag met vermelding van gewenste product(en) over op giro 47.94.913 of bank 50.67.68.007 t.n.v. Cat & Korsh Rotterdam, postbus 62255, 3002 Rotterdam. Belgische bestellers: maak het juiste bedrag over op

bankrek.nr.: 721-54.06.237-30 Antwerpen. En als altijd: alle prijzen zijn inclusief B.T.W. en inclusief verzendkosten (onder f 100 of Bfr. 2000 moeten wij helaas f 5,- verzendkosten in rekening brengen)!

Speciale condities voor scholen en verenigingen, bel! Viditel pagina 6248132, Telex 25585 ploeg nl-c&k

Cat & Korsh Venlo-Blerick: 077-870066 Grootverbruik en telefonische bestellingen bel:

Telefoon 010-4765870

Dealers in België bel: Connection N.V. 03-2252226

PRINTER PROBLEMEN

Ik zit met een groot probleem!!! Om dit probleem duidelijk te maken volgt nu een configuratie van mijn systeem: Televisie toestel, Commodore-64, printer Brother HR-5C, Power Cartridge, disk drive 1541.

Destijds heb ik de printer samen gekocht met de Power Cartridge, alles werkte toen uitstekend. De problemen begonnen pas toen ik de disk drive gekocht had. Er zat een Franse handleiding bij. Omdat ik geen Frans kan, heb ik alles wat ik moest weten van een vriend gehoord. Deze vriend had zelf geen printer, dus wii wisten niet hoe deze aangesloten moest worden. Ik ben toen maar afgegaan op een plaatje die in de handleiding stond. Het probleem is dat de printer en de disk drive af en toe niet werkten

Hierop had ik de volgende oplossing gevonden: printen : de disk drive uitschakelen. Saven, loaden, etc : de printer uitschakelen.

Hiermee kon ik me altijd goed redden, maar sinds ik GEOS heb, zit alles goed in de knoop. Ik kan slechts maar een pagina printen voordat de computer dichtslaat. Nu weet ik niet of de problemen zijn ontstaan doordat ik de printer en de disk drive misschien verkeerd heb aangesloten of een verkeerde printer drive gebruik of dat mijn configuratie gewoonweg niet mogelijk is. Ik hoop dat u snel een antwoord op mijn problemen hebt. John van de Pol, Goirle

Het probleem dat u aanduidt ligt waarschijnlijk in een defect in de seriële aansluiting van de Brother printer of in de seriële aansluiting van de C-64. Het is in geen geval een normaal verschijnsel. De Brother en de 1541 disk-drive moeten zonder problemen samenwerken.

Wat GEOS betreft ligt het probleem anders. Het is bekend Reacties op Commodore Dossier en CD Aktief zijn natuurlijk altijd welkom. Alle briefschrijvers krijgen antwoord, maar niet alle brieven kunnen worden geplaatst in deze rubriek. Alleen vragen of opmerkingen die voor andere lezers ook interessant zijn, komen voor plaatsing in aanmerking. De redactie kan brieven inkorten bij ruimtegebrek. Uw reacties graag naar: Commodore Dossier, Rijnsburgstraat 11, 1059 AT Amsterdam.

dat GEOS eigen snelladers en printer-routines gebruiken die niet optimaal met de Power--Cartridge. Hierdoor kunnen inderdaad de problemen ontstaan welke u in uw brief noemt

Wat betreft het defect in de seriele bus raad ik u aan bij een kennis met een disk-drive te proberen uw printer en computer uit te wisselen om zodanig te controleren waar de fout zit. Vermoedelijk wil uw leverancier u daarbij ook wel behulpzaam zijn.

NTSC COMMODORE

Ik bezit een CBM-128 Pal + 1571, maar wegens een lang verblijf in het buitenland bezit ik ook een C-64, 120 V NTSC en een Indus GT disk drive, welke ik verkoos boven de 1541, omdat ze veel sneller, 100% compatibel en moderner is. De diskdrive werkt met afzonderlijke power supply ook 120 V. Ik bezit ook een speciale transformator met 2 uitgangen, 120 V en ingang omschakelbaar 120 V of 220 V type SVC 350 Van 350 VA. Daarnaast ben ik in het bezit van een multisysteem TV: NTSC-Pal-Secam.

Terug in België werkte alles fijn met de trafo en multi TV, doch verstrooid vergiste ik mij eens en sloot ik de power supply van de drive op 220 V aan, gevolg rook en stuk.

Die TV-multisysteem bezit ik ook niet meer maar onlangs zag ik in een Frans computerblad reclame voor een adapter voor de CBM-64 Pal systeem naar Secam.

Mijn vraag: 1) Kan er een nieuwe power supply voor de drive gemaakt worden van 220 V ditmaal?

2) Een power supply voor de C-64 van 220 V. Is de computer dan aanpasbaar op en PAL-systeem (RF modulator denk ik)?

Is dit betaalbaar of is het beter een 2e handse CBM-64 ter vervanging te kopen.? Ik wil een 1901 RGBi monitor kopen. De C-64 kan hier ook toch mee werken? Verder heb ik nog een MSX computer. Kan deze ook eventueel op deze monitor werken?

ze monitor werken?
Ik schafte pas een printer aan
Riteman C+, Buiten de MCQ
moeten alle fonts softwarematig gezet worden begrijp ik. Of
kan je die dip-switches binnenin gebruiken ervoor, indien
niet, hoe breng je deze fonts
binnen je programma en binnen commerciële programma's, waar ik als beginner
niets kan in aanpassen.
Bestaat er geen Nederlandse
handleiding voor deze printer?

handleiding voor deze printer?

W. de Spiegeleer, Aalst(België)

Inderdaad is het mogelijk om de voeding van uw disk-drive te vervangen door een 220 V voeding. Hiervoor zal echter de disk-drive gemodificeerd moeten worden. Navraag bij verschillende reparateurs blijkt dat de kosten hiervan al snel op f 125,- tot f 200,- komen te liggen.

Een nieuwe voeding voor de C-64 (ook 220 volt) kunt u zo bij de computer vakhandel betrekken. De prijs ervan zal rond de f 149,- liggen. Komt daarbij het vervangen van de video-chip en het vervangen van de modulator dan zullen die kosten ook nog eens (ongeveer) f 125,- bedragen.

Waarschijnlijk is het in dat geval voordeliger om een tweede hands C-64 aan te schaffen. Wat de 1901 monitor betreft, is het inderdaad mogelijk dat zowel de C-64 als uw MSX computer daarop worden aangesloten. Let er echter op dat de C-64 niet op de RGB ingang wordt aangesloten omdat deze computer geen RGB aansluiting heeft. Het aansluiten gebeurt dan ook op de normale composiet ingang.

Wat betreft uw Riteman printer het volgende. Het is inderdaad mogelijk om vanuit de computer verschillende lettertype aan te sturen. Schuin schrift kunt u bij de meeste printers met ESC-4 aansturen. Is dat bij deze printer ook het geval dan kunt u dit in een Basicprogramma op de volgende manier verwerken:

1,4,7:Print#1,CHR\$(27)"4"
Wellicht kunt u hiervoor ook
de interne dip-switches gebruiken doch de exacte werking
daarvan zult u in de handleiding moeten nazoeken. Een
Nederlandstalige handleiding
is er zover wij weten niet voor
beschikbaar.

De enige commerciële software waarmee je lettertypes kunt instellen zijn de tekstverwerkers. Ook hier geldt dat je dan de tekstverwerker bepaalde commando's moet geven om een lettertype te kiezen. Welke die commando's zijn vindt u weer in de handleiding van de printer

CHUIVEN MET BITS &

Er ziin van die standaard-trucs en routines die iedere machinetaalprogrammeur kan weten als hij zijn oor maar eens te luisteren zou leggen op een willekeurige computerbijeenkomst! Roelf Sluman deed een greep in zijn machinetaalbibliotheek en dat leverde het volgende arsenaal aan handigheidjes, blunders, split screens en 'inside information' op.

SNEL VERMENIGVULDIGEN

Hoewel je als machinetaalprogrammeur vaak niet uitkomt onder het schrijven van een 2 bytes-vermenigvuldigingsroutine, zijn er toch regelmatig handige omwegen te bedenken. Wat dacht u van deze. om een getal met 2 te vermenigvuldigen:

ASL A ; A bevat het getal NB: deze truc werkt alleen als het getal in A kleiner is dan 127 (als het getal groter is,

wordt de carry gezet)! Op zich vrij simpel. Het wordt echter leuker als je deze truc gebruikt om een getal in A met bijvoorbeeld 10 te vermenigvuldigen. Hierbij maken we gebruik van een geheugenplaats die we voor het gemak MEMLOC zullen noemen:

STA MEMLOC ASL A ;*2 ASL A ;*4 ADC MEMLOC ;*5 ASL A ;*10!

Het voorgaande werkt alleen voor getallen die kleiner zijn dan 26. De volgende routine doet hetzelfde, maar dan van getallen van 0 tot en met 6553. Er zijn drie geheugenplaatsen voor nodig:

(getal in A en X (low/high) ROL MEMLOC+2 ; *4 STA MEMLOC ADC MEMLOC STX MEMLOC+1 STA MEMLOC STX MEMLOC+2 ; tijdelijke opslag LDA MEMLOC+2 ADC MEMLOC+1 STA MEMLOC+1 : *5 ROL MEMLOC+2 ;*2 ASL MEMLOC ASL A ROL MEMLOC+1 ; *10

PRAKTISCH OPTELLEN EN **AFTREKKEN**

De standaard-optelroutine voor een 2-bytes getal kent u natuurlijk:

CLC LDA LOBYT1 LOBYT2 STA LOBYT1 LDA HIBYT1 ADC HIBYT2 STA HIBYT1

LOBYT1 en HIBYT1 bevatten het resultaat van de optelling. Het kan echter sneller als u zeker weet dat het getal dat u erbij optelt niet groter is dan 255:

CLC LDA LOBYT1 ADC #200 ;bijvoorbeeld STA LOBYT1 BCC KLAAR INC HIBYT1 ;carry afhandelen KLAAR ...

Voor dezelfde optelling kunt u ook twee registers gebruiken:

A en X. De routine ziet er dan als volgt uit:

CLC ADC #200 **BCC KLAAR** INX KLAAR...

De bovenstaande truc werkt dus altijd als u een 8-bits getal wilt optellen bij een 16-bits getal!

Een 8-bits getal van een 16-bits waarde aftrekken gaat op bijna dezelfde manier:

SBC #200 ;bijvoorbeeld BCS KLAAR DEX KLAAR ...

16-BITS VERGELIJKINGEN

ledere 6500-programmeur weet hoe hij twee 8-bits getallen met elkaar vergelijkt:

LDA MEMLOC #200 BCC KLEINER

De sprong naar KLEINER wordt gemaakt als de carry clear is; de waarde in MEM-LOC is dan kleiner dan 200. Wat niet al te bekend is, is dat een CMP-instructie in feite een aftrekking is, maar dan zonder dat het resultaat wordt opgeslagen. Met deze kennis in het achterhoofd kunnen we een 16-bits vergelijking schrijven; de inhoud van MEM1 en MEM2 wordt vergeleken:

SEC LDA MEMILO SBC MEM2LO LDA MEM1HI SBC MEM2HT BCC KLEINER

Hier wordt de sprong naar KLEINER gemaakt als de

waarde in MEM1 (16 bits!) kleiner is dan de waarde in MEM2. Hoewel de SBCinstructie wordt gebruikt, verandert de inhoud van de geheugenplaatsen niet! De bovenstaande vergelijking kan nog iets sneller:

LDA MEMILO CMP MEM2LO LDA MEM1HI SBC MEM2HI BCC KLEINER

De SEC-instructie is niet nodig, omdat de carry door CMP MEM2LO automatisch wordt aangepast! Computerfreaks die zich regelmatig bezighouden met het disassembleren van andermans machinetaalprogramma's zullen deze truc onder andere zijn tegengekomen in TOLK!, BREAKIT en noem ze maar op: het is zonder meer een zeer elegante manier om twee words (een word is een 16-bits getal, dus twee bytes) met elkaar te vergelijken.

SPIEGELEN VAN EEN BYTE

De titelschermen waarin karakters plotseling 'omdraaien' zijn in alle soorten en maten voorhanden. Wat niet iedereen weet, is dat de routine die hiervoor wordt gebruikt in feite zeer simpel is. De basis is het spiegelen van een byte. Hiervoor zijn slechts twee zaken nodig: de bewuste byte (in A) en een geheugenplaats die als buffer dient. Na afloop van de routine staat de gespiegelde byte weer in A. Hackers opgelet!

te worden stuk voor stuk links uit A geschoven en daarna rechts in een geheugenlocatie geroteerd. Het is nu nog maar een kleine stap naar het spiegelen van een compleet karakter. Stel, de karakterinformatie begint op \$3800 (BREAKIT, SOUNDMAKER ect.). Als we nu de B willen spiegelen, moeten we het tweede karakter hebben (vergeet het 'nulde' karakter, het apestaartie. niet!). De eerste geheugenplaats wordt dan dus \$3800 +

SPBYTE LDX #8 ; TELLER LUS ASL A ; BIT IN CARRY ROR MEMLOC ; EN IN GEHEUGENPLAATS DEX BNE LUS LDA MEMLOC ; KLAAR!

Wat er gebeurt, is eenvoudig:

| 16 (\$10) = \$3810. Aangezien de bits van de te spiegelen by- I een karakter uit de inhoud van 8 geheugenplaatsen wordt opgebouwd, ziet de complete spiegelroutine er als volgt uit:

subroutine wordt aangeroepen, bevindt zich een waarde in

SPCHAR LDY #7 ; POINTER: KARAKTERINFO LDA \$3810,Y ; HAAL KARAKTER LUS1 JSR SPBYTE STA \$3810,Y ; WEER OPBERGEN DEY BPL LUS1

RTS SPBYTE LDX #8 ASL ROR MEMLOC DEX BNE LUS

Bij bovenstaande routine treedt een verschijnsel op dat zelfs de meest ervaren programmeurs (ha die DRJ!) nog voor problemen plaatst: de inhoud van geheugenplaatsen en/of registers wordt veranderd om iets voor elkaar te krijgen. Klassiek is het geval van de programmeur (nee, we noemen geen namen...) die TWEE DAGEN nodig had voor het localiseren van een op deze manier onstane bug in een inmiddels welbekend spel met een balletje en een muurtje...Denk maar eens mee: voordat een

MEMLOC. Het programma (of

liever gezegd: de programmeur) rekent erop dat die waarde na de terugkeer uit de subroutine nogsteeds in MEM-LOC aanwezig is. Zoals u ziet, gaat dat echter al fout zodra SPCHAR zou worden aangeroepen. Dus:

LDA #10 STA MEMLOC SPCHAR LDA MEMLOC ect.

levert onvermijdelijk problemen op: de programmeur verwacht nu immers de waarde 10 in MEMLOC, terwijl SPCHAR daar iets heel anders van heeft gemaakt!Het bovenstaande is misschien wel het duidelijkste argument voor GOEDE PROGRAMMADOCUMENTA-TIE; een snel in elkaar gezette routine kan zonder dergelijke documentatie later grote problemen opleveren.

SPLIT SCREENS

Regelmatig duikt de vraag op of het nu eigenlijk wel echt mogelijk is om een flikkervrij split screen te programmeren. Onderstaande routine is daarvan het bewijs. U onderbreekt de interrupt door op de stoptoets te drukken.

;split screen zonder flikkering sei #<irq lda sta \$0314 #>ira lda sta \$0315 lda #1 sta \$d01a jsr clrocc lda #\$7f sta \$dc0d lda 53265 #%01111111 and 53265 sta lda #170 sta 53266 cli lus isr \$ffe1 bne lus

______ sei lda #\$81 sta \$dc0d #\$31 lda sta \$0314 lda #\$ea \$0315 sta lda #0 \$d01a sta lda #6 53281 #14 sta lda 53280 sta irq lda 53266 half bne lus1 53266 cmp bne lus1 inc 53281 53280 inc lda sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81 half cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 #0 lda 53266 sta jsr clroce jmp \$ea81 clrocc lda \$d019 sta \$d019 rts

V1.0'

Beloftes zijn er om na te komen. In Dossier nummer 11 zegden we toe dat in het eerst komende Aktief de source-listings van Simpelwriter en Luminantie 16 geplaatst zouden worden. Bij deze. Het spreekt voor zich dat we leuke en zinvolle, maar ook onzinnige veranderingen in de programma's toejuichen.

DE SOURCE LISTINGS!

or filename tekstbuffer de tekstbuffer Simpel Writer Vanderaart" \$0e,\$08,\$00,\$00,\$9e,\$32,\$30,\$36 \$34,\$44,\$52,\$4a,\$00,\$00,\$00 (Spatiebalky", 90 D/\ Vectoren Buffer Begin \ Eind va Commodore's (Joor John 'Drj V1.0 *** door oncode "Dossier #<inte #Vinter 井ンコロの七 text, 101100番 0100 \$4664 B Maar 'SimpelWriter' bnk byt 9 sei da sta N 10 (C) -Dr.j begbut dname front 1111 t ext 10180 10190 10200

DE SOURCE LISTINGS!

											; Teken in tekstbuffer plaatsen	,	. Takethuttar				1 to 0 to 1 to 1 to 1 to 1 to 1 to 1 to										; Tempo aphogen							: Kleuren blijvend instellen				; Doorgaan met opnemen					
	Jsr *++e4 beg record ldx #32	cmp special,x			bcc record cmp #91		CMD #193			jsr t⊤o∠ 1da z6			inc putin+4 1da outin+3		bne putin1		bne putini imp 44	- 1_	pha 2+: -2		1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	lda spetab,x		lda spctab+1,,x sta record2+2		jmp record2	dec tempo	and #31		ioa tempo cmp #1	bcs +11			inc \$d020	inc \$4021				lda # <record sta start</record 		sta start+1 jmp (start)		
11320 11330 record		11370 record0 11380	11390	11410	11420	11440	11450	11470	11480	11500 putin	11510	11530	11540 11550 putino		11570 11580	11590	11600		11630 record1	11650	11660	11680	11690	11710			11750 f1		11780	11800	11810		11840 f11	11860 f3	11870	11890		11920 45	11930 11940	11950	11970	11980;	
; ivm. opnemen en afspelen	<pre># Schermklaur (meesaven!) # Afspeeltempo (meesaven!)</pre>			; Kleur erop ivm. oude kernal-ROM's							: Teller voor afspeel-synchroniaatie		; Cursor plaatsen					Circon woods					04,106,50,51,108 0.151.152.153.154.155	13,17,19,20,29,133,134,133	136,137,138,139,140,145,147,148,157	color, color, color, color, color, color, color, color	terug,terug,terug,terug,f1,f3,f5 f7,f2,f4.f6.f8.terug.clrscr.terug.terug			- GOED laten	; Kleur onder cursor meenemen			; Insert- en quote-modes uitzetten					: Opname-routine				
wor echa wor record	byt o	1da #147	jsr \$ffd2 lda #7	1dx #0		sta \$da00,x			sta \$287	87.	inc 25	jmp \$ea31		1de (#d1),y		1da \$286		1 전 8 명리			rts vacion		DVC 144,U,ZG,I		byt 136,137,13		wor terug,teru wor f7,f2,f4,f		0 C		lda %286 sta \$287		Sta Zo isr *ffdZ		sta \$04 sta \$08	jsr setcur	7.11 7.42 7.43		lda # <begou+ sta putin+3</begou+ 		ti rti		
10650 met 10660 zonder 10670 ;	10680 screen 10690 tempo 10700 :	10710 clear	10720 10730 clearo	10740 10750 clear1		10770 10780	10790	10810	10820	10830	10850 inter	10840 10870 :		00601	10910	10930	10940	10960 Wegcur		10990	11000	11010 ;	11030	11040	11060 spectab		11090	11100 :		11130	11150	11160 11170	11180	11190 11200	11210	11220	11240	11250;		11290	11300	11810	

; Af te spelen waarde tevoorschijn					,0 (T)ape",13,0 ; Save-routine	
				sta playztz pla playz lda #4020 sta explay1+1 inc #4020 jsr #7fe4 cmp #32 bne explay0		#4400 getname0 #0 #100 1034
12660 12670 12680 12690 12700 12710 play 12750 12750 12760 12760 12760 12800 12800 12800 12800 12800 12800	12830 12840 12850 12870 12880	12900 12910 12930 12930 12950 12950 12950	129970 13000 13000 13020 13030	13040 13040 13060 play2 13080 explay 13100 13110 13120 explay0 13150 explay1 13150 explay1	13170 13180 ; 13190 mesname 13200 mesdev 13220 getname 13240 netname	
; Beginnen met opnemen	; Tempo aflagen ; Effekt om 'mee te nemen'	; Stoppen en saven	; Stoppen en testen		; Scherm schoonmaken	; Cursor-kleur veranderen ; Afspeel-routine
jsr endply lda #/strtrc sta start lda #/strtrc sta start+1 jsr (start) lda #/echo sta met en lda #/record sta zonder lda #/record sta zonder rts zonder+1	inc tempo jmp flO inc \$dO20 inc \$dO21 jmp (met)	jsr endrec lda # <strtpl sta start lda #>strtpl sta start+1 jmp getname</strtpl 	jsr endrec lda # <f5 sta start lda #>f5 sta start+1 jmp strrtpl</f5 	lda putin+3 sta endrec0+1 lda putin+4 sta endrec0+2 lda # Couche sta met lda # Couche sta met+1 lda # Couche sta met+1 lda # Couche sta met+1		ldx z6 stx \$286 stx clearO+1 jmp (met) jsr clear lda # <begbuf getout+1<="" sta="" td=""></begbuf>
				12570 ; 12380 endrec 12400 12420 12420 endrec 12440 12450 12450 12470 12470		12580 color 12590 color 12500 terug 12620 i 12630 strtpl 12650

DE SOURCE CODE!

ININANTE AC

ready.

00001		bnk 1	1			
10010		oro	ara \$1001			
10020;		1				
100001	********	水水水	********************	**		
10040 ;	** Lumina	ntie	Luminantiedemo C16	**		
10050	** Door John 'Dri' yanderaart	, Dr		**		
10000	本本本本本本本本本本本本本	***	本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本本	*		
10070						
10080 ze	zeroo	Boul	\$02		Zeropade variabelen	
10090 ze	zerol	edu		. 20		-F-111 mt m
10100 xp	@odx	edu	\$0.0			
10110 xb	×buf	edu	\$07			
	ypos	nba	\$0B			
10130 yb	ybuf	nba	\$09			
	timing	nba	\$0s			
10150 ;						
10160		byt		00	90年,年34,年31,年31	
10170		byt		48,1	\$32,\$44,\$52,\$48,\$00,\$00,\$00	
10180 ;						
	init	Sei				
10200		Ida	# <inter< td=""><td>E pe</td><td>Interruptyertor oma</td><td>Cattanton</td></inter<>	E pe	Interruptyertor oma	Cattanton
10210		sta	\$314			
10220		1da	#>inter			
10230		sta	\$410			
10240		Ida		133	Scherm on horder vy	7 MON'T
10250		sta	****15			
10260		100	\$4419			
10270		77.	C4			

## 日本日本日本日本日本書の 本土(	F 14 F 44 24 14 44 15 1	24 nameO nameO 1034, #52 #532 #64 #64 dname #16 #16 #16 #16	######################################	* # # N #
O Distriction of the control of the			O T C.	
13330 name0 13340 13340 13350 13370 13380 13390 13410 13420 13450 13450 13450 13450 13490 13590	13520 name1 13530 13540 13550 13560 13570 13580 13590 13500	amed amed		13960 13970 save 13980 13990

	Kruis-effekt maken X-balk	; V-baik	120,160 320,360	520,560 720,760 920,960	; Lijn-begin dmv. tabel	; Aflagen netjes tot 'nul'	; Hier begint het karaktergeheugen ; Interrupt/programma timing ; Standaard interrupt-vector (516)
jsr plot jmp lus	1da xpos sta xbuf 1da ypos sta ybuf 1da #39 1da #63		jsr plot dec ypos bpl spatiel lda ybuf sta ypos jmp lus wor 000,040,080,		Ida lijnen,y adc #<\$0800 sta zeroo' Ida lijnen+1,y adc #>\$0800 sta zeroo+1 Idy xpos Ida #127 sta (zeroo),y		bne intero inc zerol+1 lda zerol+1 cmp #>#0c00 bne intero inc timing
	10950; 10970 spatie 10980 11000 11010 11030 spatie0			11210 11220 11230 11240 ; 11260 plot 11270 11290	11300 11310 11320 11340 11350 11360 11380 14390	44444444444444444444444444444444444444	11530 11540 11550 11570 11570 11590
; Kleurgeheugen zwart	; Schermgeheugen 'blokje'	; X en Y initialiseren ; Waer is de cursor?	<pre>i Interrupt getimed i (Hoe groter deze waarde, i hoe langzamer de 'plotter') i Welke toets ingedrukt? i Been toets'</pre>	; Cursor 'up' ; Cursor 'down' ; Cursor 'left' ; Spatiebalk			
1da #0 sta \$0800,x			jsr plot lda timing cmp #2 bcc lus lda #0 sta timing lda #64 cmp #64 beq prelus		Ded spatie Jmp lus dec ypos bp1 #2m4 sta ypos Jmp zien inc ypos lda ypos		inc xpos lda xpos cmp #40 bcc zien lda #0 sta xpos lda #127
10280 init0 10290	10300 10320 10330 10340 10350 10350	10380 10390 10400 10420 10430 10450 prelus	10460 10470 lus 10490 10500 10510 10520 10530	10550 10560 10570 10590 10600 10620	10650 10650 10650 10670 omheeg 10690 10700 10710 omheeg 10720 ;	10750 10750 10770 10780 10800 10810 10810 10820 10830 10850 10850 10850 10850 10850	

markt

Ik bied aan software

- Voor CBM-16 op tape (plm. 120 machinetaal games). Zoek tevens penvrienden om tips, poke's, enz. uit te wisselen. Gillis Smeets, Van Wayenberghstr 14, B-1820 Strombeek (België).
- Geos V1.2 met ned. handl. Prijs: / 65.
   W. de Koning. Tel. (na 18 uur)
   04138-76076.
- Orig. Trapdoor. Prijs: f 20. B.A. de Geeter, Langeveldstr 2-A, 7848 AP Schoonoord. Tel. (na 17 uur) 05918-1948.
- Orig. v. Desertfox en flight dek op cass. Tevens een mouse voor de CM-64/128 te koop. Prijs: n.o.t.k. Hans. Tel 058.04.320
- Hopeloos op cass. (orig.). Prijs: f 20.
   Heb alle CD's ook 0-nr. Kop ν. listings ν.
   liefh. tegen kostpr. Zoekt softw. op cass/disk. A. Staas, Vlaggemanstr 21-B, 3038 LB Roterdam.
- Koala-pad + orig. softw. voor tape of disk. Zonder docum. en verp. Bijna nieuw. Prijs: f 125. Tel. 03405-61075.
- Voor de CBM-64: database 3.0 v. disk. Orig. progr. met ned. handl. en orig. verp. Prijs: n.o.t.k. Martin Mourik. Tel. 01848-3157.
- Orig. VIC-20 spellen o.a. Paratroopers en m. synthesizer ad f 4. A.J. Comello, Hegedijk 6, 8405 GT Luxwoude. Tel. 05130-88284.
- Voor CBM-64: 25 spellen (f 50) of 20 educ. progr. (f 40). Incl. tape en verzendk. Derunner, Brik 24, 8531 AW Lemmer.
- Little computer people + Rock'nwrestl
   + Daley Thompson's Decathon in een koop f 100. Jurgen Lipke. Tel. (na 18 uur) 035-832112.
- Compl. MS/DOS-pakket voor IBM en compat. Incl. Mailmerge en Wordstar met alle handl. Prijs: t.e.a.b. Tevens softw. voor CBM-128D gevr. Tel. 05133-2962.
- Div. modules (met handl.) en eigen geschr. progr. voor f 5 per stuk. Evt. ook te ruil. Ron Huiskes, Postbus 448, 6900 AK Zevenaar, Tel. 08367-2393.
- Voor de CBM-64 op tape: Hopeloos en Tour de France voor f 35 per st. Tel. 08330-21465.
- Oorlogspel 1942 voor f 45 of te ruil tegen Summer- en Wintergame op cass. v. CBM-64. Tel. (na 18 uur)
- Programmeercursus boek + cass. van Kluwer voor f 35 (incl. porto). D. vd Werf, Skipperstr 3, 9251 HP Bergum. Tel. 05116-5229.

- Onderwijsprogr. Rekenen op de Basisschool, 18 type sommen op disk + oef. mat. op papier. Maak f 5 over op giro 3479484 voor uitgebr. info. W. van Vliet te Barendrecht.
- Voor CBM-64: 0-Bert cartr. (f 30); centipede cartr. (f 30); Ghostbusters tape (f 30); Tour de France tape (f 30); 150 spelpoke's voor onbeperkt aantal levens e.d. op papier f 4. A. vd Stoel. Tel. 020-310204.
- Viditel/Mictel 500 progr. met download enz. met bijbeh. kabel voor CBM-64. Samen f 50. Andy. Tel. 020-184169.
- Voor CBM-64: Gamemaker op tape. Prijs: f 50. Klaas. Tel. 038-542075.
- Little computer people + Rock'n wrestle + Daley Thompsons decathlon. In een koop voor f 100. Tel. 035-832112.
- Voor de CBM-16 orig. spellen (Ace en Airwolf) + boek met 100 progr. Tj. Visser, Tjonger 56, 9204 AT Drachten. Tel. 05120-22733.

lk zoek hardware

- CBM-64 + 1541 dr. in goede staat voor max. Bfrs 14000. Rene Decoster, Wittebolsstr 13, B-3018 Leuven (België).
- In goede staat verk. 1541 diskdr. Evt. te ruilen met Atari spelcomp. + 15 spelcass. + 2 joyst. + handl. Tel. 078-101252.
- CBM 1541 voor f 300 of ruilen tegen mon. display unit 7010. J. de Jong. Tel. 08330-22856.
- Een Amiga voor max. 1 2000. Tevens veel softw. voor de CBM-64/128 te ruil. De Proctor, Gouw 9, 1862 HZ Bergen NH. Tel. (na 17 uur) 02208-18015.
- Oude type diskdr. 1541 voor red. prijs. Pascal van Teeseling, Rijperwaard 84, 1824 JL Alkmaar. Tel. 072-611761.
- Een 1541 diskdrive tot Bfrs 5000 en tevens een ned. handl. voor: Forth, Mae-Ass' en Simon's BASIC
- voor CBM-64. Christian Willems,
   Schriekbaan 8, B-3120 Tremelo (België).
   Tel. (enkel weekend na 15 uur)
   016/530931.
- CBM-64 en/of 1541 dr. Danny Laporte, Maastrichtsesteenweg 225 — Bus 1, B-3500 Hasselt (België). Tel. (na 17 uur of in het weekend) 011-223391.
- Een MPS-803 printer. A. Van Langenhoven, Vuurkruiselaan 34, B-3500 Hasselt (België).
- Een in perf. staat zijnde Commodore
   1541 diskdr. en tot een prijs van Bfrs
   6000. Jan Vanderkerken, Zavelvennestr
   B-3500 Hasselt (België).

Abonnees van Commodore Dossier Aktief kunnen in deze rubriek kosteloos een advertentie plaatsen. De service is uitsluitend bedoeld voor particulieren. Puur commerciële advertenties en aanbiedingen van illegale programmatuur worden geweigerd. De redactie is niet verantwoordelijk voor fouten als gevolg van onduidelijke opgave. Een advertentie mag ten hoogste 7 regels van 25 aanslagen lang zijn.

Opsturen aan: Commodore Dossier, t.a.v. mevr. C. de Haan, Rijnsburgstraat 11, 1059 AT Amsterdam.

- Een Commodore 1541 diskdr. tot een prijs van f 325. Tel. 05750-20718.
- Een MiDI-interf. v. CBM-64 met evt. softw. voor aansturing. Bert Breeman, Julianastr. 32, 3214 CT Zuidland. Tel. ('s avonds) 01881-1478.
- Voor de CBM-64: een 1541 diskdr. en power cartr. type 2. R. Werkman, De Olmen 21, 6903 BL Zevenaar. Tel. 08360-30884.
- Een goed werkende 1541 diskdr. + speeddos. Prijs: n.o.t.k. E. den Haan, St Walburgstr 3, 4001 MD Tiel. Tel. (na 16 uur) 03440-14808.
- Een CBM-128D en wil Amiga softw. ruilen. Ik zoek o.a. Kickstar + Workbench V1.2. Tel. 02155-15041.
- Voor CBM-16 een 1551 diskdr. tot f 250 of te ruilen tegen een VIC-20 + cass.rec. + softw. + boek. J. Beswerda, Keurmeesterstr 23, 2871 GM Schoonhoven. Tel. 01823-2966.
- Licht defecte Commodore apparatuur. Tel. (na 18 uur) 070-463367.
- Een 1541 diskdrive. P. Tamerus te Rotterdam. Tel. 010-4218240.
- Een diskdr. voor de CBM-64. C.W. Feelders, Schans 119, 3025 VG Rotterdam. Tel. 010-4780687 of (tijdens kant.) 4241759.
- Voor de CBM-64: modem
   1200/75/300 met handl. en/of softw. Guido. Tel. (na 18 uur) 04750-28844.
- Een CBM-128D + kl. mon. + softw.
   Tel. (na 18 uur) 05423-83523.
- Een diskdrive tot f 250, power cartr. tot f 60 en ook softw. Tel. 01860-18657.
- Microcomputer MPF-1 van Multitech.
   H.J. Jans. Tel. (na 18 uur) 071-316456.
- Een 1541 diskdrive. Tel. (na 19 uur) 072-333542.
- Een schema vanspeeddos (dus print layout en aansluiting in 1541-C en CBM-64) tegen verg. of tegen een compl. schema van de CBM-64. Michel. Tel. 072-334657
- In goede staat verkerende printer voor CBM-64. Pieter-Jan de Ruyter te Etten-Leur. Tel. 01608-35905
- Voor CBM-64 eeen 1541 diskdr. tot f 300. Alfred Toornstra te Epe. Tel. 05780-15744.
- Een printer MPS-801 (def. geen bezw.). Rob vd Brug, Postbus 439, 7500 AK Enschede.
- Een CBM-64 tot f 250. Kees.
   Tel.08338-52457.
- Een Commodore 1541 diskdr. tot
   f 400. J.W. van Prooijen, Nettelhorst 44,
   6714 MD Ede Gld. Tel. 08380-22745.
- Telex/Morse interf. voor CBM-64 + 801 of 803 printer. Tevens kontakt gez. met radio-amateurs in de omg. van Capelle ad USsel. Tel. (na 18 uur) 010-4517415.
- Voor de VIC-20: 8 K geh. uitbr. G.F.S. Algra, Hoefweg 72, 2665 CG Bleiswijk. Tel. 01892-13826.
- Een plotter voor CBM-64. Tel. 075-280762.

- Voor CBM-64: een 1541 diskdr. + handl. Tel. (na 20 uur) 085-819139.
- Een 1541 diskdr. Tevens softw. voor de CBM-64/128. G.J. Jansen, Curiestr 17, 7316 LL Apeldoorn. Tel. 055-214134.
- Gehandicapte zoek matrixprinter NLQ.
   Voorkeur NL 10. Tevens progr. gevr.
   (disks) voor ontwerpen van titels. Tel.
   05490-60257

lk zoek software

- Handl. van Elektromat en Plantine 64.
   Bruno Van Hemelrijck, Rijkenhoek 78,
   B-1840 Eppegem (België).
- Voor het beleggen in opties en/of aandelen. Tevens gebruiksaanw. van GEOS
   V1.2 te ruilen tegen softw. T. Kuiper, Kamilleweg 35, 9731 JE Groningen.
- Listing uit duits blad Turbo Pascal, waarmee grafiek mog. is op CBM-128 in CP/M. Onkosten verg. M. van Kempen, Klembergerweg 10, 7214 BL Epse. Tel. 05759-1663
- Kortegolfpiepjes op CBM-64. Wie heeft er een progr. + gebr.aanw. om een normale radio op de CBM-64/128 aan te sluiten? J.A.A. Klijs, Postbus 3162, 4800 DD Breda.Tel. 076-870668.

Ik wil ruilen

- © CBM-64 softw. op disk. D. Christeaens, J Vanndeveldestr 7, B-3200 Leuven (Belg).
- Wie heeft Basicode 3 op cass. of listing tegen Basicode 2A. B. Van Hemelrijck, Rijkenhoek 78, B-1840 Eppegem (België).
- (Eigen) progr., util. listings, disk of tape. Uitwiss. van ervaring met de CBM-64. J. Breas, B Huetstr 50, 2524 TV s Grayenhane.
- Softw. op disk. Wim of Ruben. Tel. (na 20 uur) 058-661948.
- CBM-64 softw. op disk. Fred Regoort, Violenweg 14, 1431 TX Aalsmeer.

Overiger

- Gez. handl. van Colossus Chess en Multiplan voor de CBM-64. G. Michels, Oude Brusselstr 22, B-1740 Ternat (België).
- Mailbox Sneek. Tel. 05150-22162.
   On-line: elke za en zo van 19 tot 8 uur.
- Gez. gebr.aanw. Wordwriter voor CBM-128. E. Elschot. Tel. 05443-71048.
- Te koop tijdschr. o.a. 64'er, Compute's Gazette, Power — Play vanaf juni 1984. Min. afname 1 jaargang. C. Bleyendaal te Heemskerk. Tel. 02510-42312.
- Gez. de handl. van R.M.S. Titanic.
   M.R. Merkestein, Bizetstr 12, 2625 AX Delft.
   Tel. (na 17 uur) 015-565928.

Ik bied aan hardware

- CBM-64 + 1530 taperec. + joyst. + cass. met goede Turbo softw. Prijs: Bfrs 7500. Tevens T158C (batt. defekt). Prijs: Bfrs 1000. Jo Landrieu, Heurnestr 66, B-9700 Oudenaarde (België). Tel. 055-313764.
- CBM-128 + Star printer + 1571 diskdr. + 1901 kl. mon. + veel softw. Ook los te koop. Nico Muyllaert. Tel. (België en na 20.30 uur) 059-508504.

- CBM-SX64 draagb. comp.: CBM-64 +
   kl. mon. + diskdr. (z.g.a.n.). Prijs:
   f 1250. Tel. (na 18 uur) 03404-16690.
- Teletron modem. Prijs: f 400. Evt. te ruilen tegen goede 1541 diskdr. Andre van Wel, Hogeweg 56, 6659 AK Wamel. Tel. 08878-1288.
- CBM-64 + 1541 + slipstream bandrec. + joyst. + bandjes + disks + stofkap + handl. + boeken. Bas Albers, Ritzemabosweg 53, 6706 BC Wageningen. Tel. 08370-12741.
- CBM-64 + voed. + stofkap + ned. handl. Prijs: f 400. Jan Kenter te Ursem. Tel. 02202-1645.
- Een lichtstuurunit aansluitbaar op de CBM-64. 8 kanaals/800Watt per kanaal. Incl. softw. Ideaal voor disco. Prijs: f 200. E. van Sommeren. Tel. 03440-16231 of 10356.
- ♠ Acorn Elektron + boeken + softw. Prijs: f 350. Evt. te ruil tegen een 1541 of goede printer of andere Commodore hardware. W. Popken, Leeuwerik 25, 9561 CE Ter Apel.
- CBM-64 + speeddos + diskdr. + mon. + cass.rec. + modem + 5 ingeb. eproms + joyst. + 100 disks + softw. (tekstverw., database, boekh., spelletjes) + div. boeken. Prijs: f 1550. Tel. (na 18 uur) 05995-1398.
- CBM-64 + MPS-803 + tractorfeed + datarec. + power cartr. + diskdr. + 82 disks + diskbak + 1000 vel ketpap. + 4 boeken + 15 tijdschr. + tapes. (1 jr oud). Alles in een koop voor f 1725. Tel. 01823-2316.
- lacktriangle Simon BASIC cartr. + handl. in orig. verp. + Ocp Art Studio + 1942 + Fist II voor f 55. Tel. 010-4737951.
- CBM-128, 1570 + schijven, 1541 + schijven, 1520 plotter, MPS-801 printer, mon., power cartr., modem interf., softw., handl., boeken, tijdschr., Oxford Pascal (tape). Tel. 01853-4145.
- CBM-64 met stofkap in doos. Prijs: t.e.a.b. Tevens zoek ik voor de CBM-128 div. softw. en flightsim. (64 mode). Tel. 01853-3856.
- CBM-64+, resetknop, ingeb. disksnellaad, final cartr. II (incl. handl.), 100 floppy's met plm 1000 spelletjes, MPS-803 printer, 200 blanco vellen, data cass.rec., 2 floppybakken (1 met slot),1 lichtpen (incl. softw.) en 1 Arcade joyst. (met verlengsnoer) voor de prijs van f 1500. Plus zeer veel leerzame boeken over Machinetaal, BASIC, Graphics, etc. Plus computerbladen van o.a. Comm. Dossier, Comm. Info, Comm. User, CCI, etc. Patrick van Maanen. Tel. (na 18 uur) 010-4551250.
- MPS-80s printer (f 400) en trackball (f 40). Ruben. Tel. 02990-36552.
- CBM-64 + joyst. + datarec. + Elec kaartenbak, Simon's BASIC uitbr. 114 Com. Boeken Zelf Programmeren en alle softw. Vraagprijs: f 600. W. Pul. Tel. 01803-16705.
- CBM-64 + diskdr. + modem + centr. interf. + cass. + veel softw. + boeken. Prijs: f 1200 J. Swiebel. Tel. 01899-19878.
- © CBM-128 + 1571 dr. + 1530 rec. + power cartr. + 12 cass. + 55 disks (600 progr. o.a. Jane) + diskbak + intro-boek + tijdschr. + fraaie kast. Prijs: / 1599. J. Corts te Maarssen. Tel. 03465-63371.

- Z.g.a.n. 1541 diskdrive. Prijs: f 500.
   Tel. (na 17 uur) 045-452488.
- CBM-64 + 1541 diskdr. + MPS-801 printer + 2 joyst. + div. softw. + pap. + boeken. Prijs: f 1250. E.J. vd Laan, Kloevelaan 10, 3381 LH Giessenburg. Tel. (ma-vrij na 18 uur) 01845-2264.
- KCS centr. kabel en WW centr. printerinterf. Tevens Advance MS-DOS computer met cass. aansl. Prijzen resp.: f 25, f 50 en f 200. Tel. 05181-2727.
- CBM-64 + speeddos + 1541 diskdr. + datarec. + 2 joyst. + Seikosha GP-100 printer + monochr. mon. + Simon's BASIC cartr. + veel softw. + handl. Vraagprijs: f 1800. M. Monkel. Tel. 05270-16288.
- CBM-128D met veel softw. (o.a. Jane, 3D-drawing board, superbase, superscript, games, muziek, util., etc.). Prijs: f 1200. J.W. Prooijen, Nettelhorst 44, 6714 MD Ede Gld. Tel. 08380-22745.
- ◆ Voor CBM-64: een CPA-80-C matrix 8x8 printer. Frictionfeed en tractorfeed. Bl-directioneel. 100 CPS. Prijs: f 400. Tel. 020-994949.
- Te koop per 10 disks (single) voor f 12. MD-ID + f 1,50 x 10 disk. verzendk. J. Houtman te Cuyk. Tel. 08850-16792.
- CBM-64, 1530, 1541 printer daisyw.
   HR10C, mon. toolkit + div. boeken + compl. CD nr 1-10 + veel orig. softw.
   Vraagprijs: f 2000. Tel. 020-437879.
- CBM-64 + datasette + softw. + boeken + joyst. voor f 500. Tel. (tussen 18 en 21 uur) 020-321278

Ik bied aan software

- Z.g.a.n. Data Becket Intern. Prijs: Bfrs 1450 (Hff 77). Bart Van Brabant, Meerkoetstr 18, B-3530 Houthalen (België).
   Tel. 011-381624.
- Legale tekstverw.: Tasword-64, GEOS, Printshop. Prijs: Bfrs 600 (Hfl 35) per stuk. Alles in een koop: Bfrs 1500 (Hfl 85.). Jan Vanderkerken, Zavelvennestr 29, B-3500 Hasselt (België).
- Commodore Music Maker: met keyboard, songboek, stickers en handl. Prijs: f 70. Tel. (na 18 uur) 078-124629.
- Z-80 insteekmodule voor de CBM-64 met boek en softw. om CP/M te draaien. Orig. Commodore uitv. Prijs: f 135. Tel. 079-316339.
- Orig.software. Jacques. Tel. (na 19 uur) 04979-1451.
- Voor CBM-64/128 op disk. F. Rijksen, Het Achterveld 181, 4003 VL Tiel.
- Voor CBM-16 op tape orig. progr. o.a. Bongo, Yie ar Kung Fu, Robo Knight, Winter events, enz. Evt. ook te ruil. Martijn Bohmann te Hilvarenbeek. Tel. 04255-1749.
- Orig. softw. te koop vanaf f 20. o.a.
   Copiers, Jane, compilers, kraakprogr.,
   CBM-128 softw., enz. (aales nieuw). DCH
   Software, St Hubertusstr 1, 6075 BC Herkenhosch
- Final cartridge + handl. Prijs: *f* 75. Marc. Tel. 053-311992.
- Easysript (Holl.), GEOS V2, Horooscoop 64, Grotten van Oberon, Golfset en Eindeloos. Totaal f 150. J.P.T. Albers vd Linden, Brinklaan 3, 1261 ER Blaricum. Tel. 02153-87596.

lk zoek hardware

- Voor de CBM-64: een 1541 diskdrive.
   M. Wijsman, De Bullstr. 85, 2522 WL s Gravenhage. Tel. 070-903493.
- Voor CBM-128D: printer, modem ,kl. mon.en literatuur CP/M. J. van Dugteren, Oude Grensweg 81, 7552 GE Hengelo Ov. Tel. 074-911935.
- MC 68705 P3 voor het centr. interf. uit 64'er van 12/86 en blz. 45/46 uit Dossier no. 10. J. vd Poel. Tel. 04923-61941.
- Voor CBM-64: een transformator (voeding). M. Venbruex. Dr. Poelsstr 9, 6142
   BG Einighausen. Tel. 04490-18766.
- Een CBM-64. Evt. een defecte. Tel. 04116-72408.

lk zoek software

- Voor de CBM-128 bij print/teken progr. Liefst voor printer met DOT matrix aanslag M-1109 Brother. Harold Vergucht, N De Lievestr 187, B-9700 Oudenaarde (Beloië).
- Voor CBM-128: vocabulaire disk van progr. Wordwriter 128. Voor CBM-64: Mig Alley Ace en Acro Jet. F. Verhoeven, Fred Lintsstr 116, B-3000 Leuven (Beloië).
- Alle simulators (evt. met uitleg). Liefst flightsim. Evt. ruilen met Ace, Ace of Aces, Flight-deck, Dam-Busters, Elite, Tau Ceti. Johan Van Hoeydonck, Van Cortbeemdelei 263, B-2100 Deurne (België).
- Fanaat zoekt tegen kl. verg. adventures: Hacker, The Pawn, Sherlock Holmes,
   e.a. Rupert Billen, Sassenbroekstr 26,
   B-3820 Alken (België). Tel. 011-314200.
- Listing van de NOS Basicode progr. Breuken I en II. G.W. Hansen, Wijnberg 5, 2716 PD Zoetermeer.
- Voor CBM-64/128D: astrologie progr. Evt. ook te ruilen. Tel. (na 18 uur) 075-167558.
- Voor CBM-64: een BASIC compiler (liefst op disk). H. Holt, Rossinistr 15, 5144 XV Waalwijk. Tel. 04160-35788.
- Voor CBM-3096 prof. softw. o.a. adressenbest., boekh., facturering, voorraadbeh. en adres van Gebruikersklup 3096. Evt. tegen verg. en/of ruilen. F. Geenen, Prof Jansenplein 1, 5941 BM Velden. Tel. 04702-2504.
- De progs designer pencil + instr. en ultisynth 64. Evt. te ruilen tegen instr. van ultisynth 64 en easyscript of div. plm 700 progr. J. de Jongh, Waardeel 61, 8332 BC Steenwijk.
- Geodex, Geofile, Geocalc, GEOS writers workshop en GEOS Desk Pack-1. Evt. ook te ruilen tegen plim 2000 progr. R. van Asperen. Tel. ('s avonds en weekend) 01871-2070
- Gevr. ned. handl. van een MPS1000 printer. Tevens een 1541 of 1571 diskdr. met handl. + Comm. Dossiers + alle CD-Actief's tegen verg. A. de Zeeuw, H R Holstweg 7, 2692 CA s Gravenzande. Tel. 01748-12088.
- Voor CBM-128: CP/M softw. (liefst Public domain). P.I. van Beijnum, ZHB-Hoven 25, 2513 PT s Gravenhage.
- Voor CBM-16: spelletjes. A. van Ham, Kreekstr 3, 3295 GG s Gravendeel. Tel. 01853-1636.
- Gevr. op disk + beschr.: Thuiskantoor 075-287988.

- (Wolters) + Battle of Arnhem + andere games, M. Berkhout, Tel. 08813-2253.
- Voor CBM-16 de progr.: XZAP en Punchy. Fabian Breg, Parklaan 28, 1671 HG Medemblik. Tel. 02274-3299.
- Strategie en fantasie progr. bijv.
   Kampfgruppe. Bezit Bardstale, ultima IV met uitleg. Plm. 200 ned. uitleg aanwezig. W. Frederiks, Berkhaag 47, 6914 AJ
- Progr. uit 64'er: Soundmon, Kudi 64,
   Protherm. 919A Cad e.a. Evt. te ruil. Ook handl. & cities of gold. F. Groen. Tel. 03410-18748.
- Vertaalprogr. voor CBM-64 naar MSX op tape en Simon's BASIC voor op tape.
   H. B. Koster te Garderen. Tel. 05776-1428
- Goed werk. prof. boekh. progr. + handl. voor CBM-64. Tevens aangeb. adventures Zork I, II en III ad f 15. Henk van Dijk, Kruiskamp 28, 7152 JG Eibergen.
- Qos voor Quick Data Drive (cass. versie). Arie. Tel. 02510-27386.

lk wil ruilen

- Wie kan mij aan adventures helpen?
   Kan ruilen met topgames (o.a. 1942,
   Ghosts en Goblins. C. Vertonghen, Karrestr 31, B-9100 Lokeren (België).
- Software (tekstverw., 80kol.krt,etc.) ruil ik tegen boekh.progr. of een progr. dat via de zender (geen telefoonmodem) berichten kan overseinen. Jurgen Debo, Hospitaalstr 14, B-8520 Lauwe (België). Tel. 056-411472.
- Boekh.- en telecomm. progr. (zendmast) te ruilen tegen petspeed, colossus, tau ceti, hacker en nog vele recente progr. (voorkeur CBM-128). B. Cottens, Hospitaalstr 19, B-8520 Lauwe (België). Tel. 056-411472.
- CBM-64 softw. op disk. Ruim 700 progr. o.a. ook alle spellen van de Top-10. J. Van Hoeydonck, Van Cortbeemdelei 263, B-2100 Deurne (België).
- Voor CBM-16: pokes en games. Evt. ook te koop. Tel. (na 17 uur) 05943-2391
- Disk softw. Tevens gevr. epromprogr., modem em schema's voor CBM-64. D. vd Linden, Mozartstr 65, 7582 ET Losser.

lk bied aan hardware

- CBM-64 + cass.rec. + 2 joyst. + softw. + ned. handl. Vraagprijs: Bfrs 9000 (Hfi 500).Hank Brandwijk, Bungalowpark 42, B-3568 Hechtel (België). Tel. 011-734736.
- CBM-64 + diskdr. + printer + wersikeyboard + KCS eprom-programmer met softw. + power cartr. + datasette + veel boeken en plm 100 disks. Ton. Tel. (na 17 uur) 079-212938.
- CBM-64 + 1541 + C2Nrec. + 35 disks + 40 tapes + Brother HR-5C + pap. + carbontape + power cartr. + 48 tijdschr. + 8 boeken + 2 joyst. + Ref. Guide + cursus BASIC. Vraagprijs: f 1600. M. Butler te Zoetermeer. Tel. 079-414969.
- CBM-128 + 1570 diskdr. + Brother printer + Comm. 1901 kl. scherm + softw. Prijs: f 2450. Tel. (na 17 uur) 03404-51641.
- CBM-64 + voed. + datarec. + spellen (2 mnd oud). Prijs: f 500. Tel.
   075-287088

CN COMMOD

De Stichting Computerhobbyïsten Nederland, beter bekend als SCN Hot-News en Commodore Dossier hebben een samenwerkingverband. Een samenwerkingsverband dat is bedoeld om zowel de SCN-leden, als de abonnees van van Commodore Dossier nog beter te kunnen informeren over hun computer, de Commodore. In het kort komt het er on neer dat de abonnees van Commodore Dossier nu kunnen mee-profiteren van de vele faciliteiten, zoals het gratis bezoeken van de maandelijkse bijeenkomsten en dergelijken, die SCN haar leden biedt. Het spreekt voor zich dat de SCN-faciliteiten ALLEEN beschikbaar zijn voor ABONNEES van Commodore Dossier.

WAT DOET SCN

SCN geeft elke maand een clubblad uit, boordevol listings, tips en nuttige in-formatie betreffende de C-16, plus 4. C-64, de C-128 en de Amiga.

SCN organiseert elke maand bijeenkomsten waar Commodoreenthousiastelingen elkaar ontmoeten.

-Bijeenkomst: de grootste bijeenkomst wordt elke tweede zaterdag van de maand in de Meervaart te Amsterdam Osdorp gehouden.

Tussen 10.00 en 16.00 uur bent u van harte welkom. Voor januari is er echter een uitzondering. De SCN-clubdag is dan niet de tweede zaterdag van de maand, maar de DERDE. U bent dus op zaterdag 17 januari yan harte welkom

Tijdens die bijeenkomsten worden de volgende activiteiten georganiseerd:

-De informatiestand: voor allerlei vragen op computergebied, programma's uit onze softwarebibliotheek, vragen en programmeer-problemen, men zet uw programma's gratis in eprom, we hebben een eigen goed en goedkoop merk schijven

-Reparatiestand: voor het aanbrengen van bijvoorbeeld een resetschakelaar, kleine wiizigingen/reparaties aan de apparatuur. van koppen van de cassetterecorder/diskdrive, inhouwen van nieuwe kernal's en karakterrom's enzovoort.

-Handelaren: tegen hobbyprijzen bieden zij u de nieuwste artikelen op computergebied. (uitbreidingen die vaak niet in de winkel te koon ziin).

-Hobbyïsten: zij demonstreren zelfgemaakte hard- en software-uithreidingen

-Softwarebibliotheek: de club beschikt over een bibliotheek met programma's op allerlei gebied. deze bibliotheek groeit nog

-Cursussen: elke maand worden in

SCHIJVEN-SERVICE

KUNT VOLGENDE SCHIJVEN

HOT-NEWS SCHIJF 1

20 keer kip ascii tabel autodial autostart. basic tabel hliksem teller boodschappenlijs bowling cass.index compactor directory disk repair funktiekey 64 hardcopy highlighter inhoud hotnews interface jaarkalender kalender karakters karakters 2 kijk 1/2 k kiik 1/8 lichtkrant maandkalender nieuwjaar poke-peek(a) poke-peek(h) print hex-dec printer datamake printer generato printer voorbeel auick-64 rekenmachine sorteren tekstverwerker tekstverwerker g toolkit 64 transfer uni lister unnew 64 videobanden vidinrint woordbreker

woordbreker 1

HOT-NEWS SCHIJF 2

adressenbestand antilist auto number autokosten cassette bestand cross-reference database cass dir+database directory sort disk catalog disk etiket disk hulp domino dr. video flightsim vic getal omzetten huisinventaris interface joystick test list-stop monitor \$c000 monitor 64 rekenmach. 2 rekenmachine tape library gen tekstverw/oki tekstverwerker toolkit 64 toolkit sys49152

HOT-NEWS SCHIJF 3

bibliotheek bibliotheek01 hibliotheek02 liotheek03 bibliotheek04 bioritme bioritme 2 datum paasdag demo logo diskinputfile finance finance 2

gener bib instr bib kaarthestand kalender linker micro pims minigraph demo minigraph loader omvormer pokenvolgensersr print bib rename 1541 s.c.n. hestand s.c.n. merge samen bih sammon64.3 sort bib sort dir sortwork 1 verander diskur verander start vieuw bam extra weerstanden

fotografie

HOT-NEWS SCHIJF 4

adressen vic

audio bestand checksum scn coc.chr coc.int cocktail mixer denktiid etiketten file pl/b honderd kwis humbug ned instructies lesrooster platenbestand printen raad een dier reaktie deel 1 reaktie deel 2 she-adres

she-nota spritecontrol start temp.meten (sb)

HOT-NEWS SCHIJF 5 aantal berichten

aantal mes

berek, regatta

ascii file

bbs scn

bericht lezen hinkletters centronics cursieve.letters einde regatta hone+norm kar invoer regatta linker nassword niet l print4 regatta regatta berek. regatta instr. regatta invoer regatta print regatta print1 regatta print2 regatta print3 regatta print4 regatta result rel bericht maken rel maken result regatta s.c.n. bestand s.c.n. library s.c.n. mergen start regatta telefoonkosten.. teletekstietters

HOT-NEWS SCHIJF 6

verkoonsimulatie

videotitels....

O blocks free c64 autostart c64 disknatch change unit ciaklok datamaker.c64 de 100-kwis twee de honderd-kwis dir print dir squeeze disk-dump diskindex display bam energie format disk airorek, c-128 header change key define kwis-1 top-10 kwis-2 hi-score matrix produkt morse oefenen num bord c128 print 64 util printer test sd.backup.c64 sd.copv.c64 seq lister spandoeken test 1541 uni-copy unscratch

HOT-NEWS SCHIJF 7

airplane autokosten check-log clock-works (c) deur dicht finance homefinace hyporente kassa c-64

kruiden kruidenbase kruidennrint kruidensort mah-jongg punt oro a prg b schaatsen schaatsenstart termostaatklok voet-tocht

HOT-NEWS

stoten

top 5

vakantie

verzameling1

verzameling

test blok

testbeeld c128

SCHIJF 8 100-kwis-1 cass. 100-kwis-2 cass. mt saver oraeltie hase begin preludium big boksbal print at scherm charset datamanagerc128 set-1 set-2 filereadeı set-3 gr.pl. tutor grafiek plotter setrad sidmon scn karakterzoeke spriteklok karakterzoeker typecursus oppervlakten typeplotter userpoort scan rocky iv rule of game yesterday sort

HOT-NEWS

SCHIJF 10 autokosten

HOT-NEWS SCHIJF 9 **1986**

apic c mensprt3

bob's lettersets centronicdriver goto a goto demo h/a.m.-modulatie h/cos7x/sin8x I h/cos7x/sin8x n harte(n)dief harten jagen knala loader ledenadministr loader rad v a m/a.m.-modulatie master mind numkeypad c64 rad van avontuur spiegelbeeld

HOT-NEWS SCHIJF 11 telesoftware schiif gebr.aanw.scn vid. rad-modem vid teletron mo vid.diverse mod1 vid.diverse mod2

com, doss download

basic extender

clear

CHISOL

mac-64

merge mozaik

mac-start

com-grafix

boekencatalogus

com-grafix-hoed

leren optellen

leren rekener

omt./opp./inh.

pc/calc (c) posttarieven

rekenen screendump

solo mission

sprite editor

sorteren

HOT-NEWS SCHIJF 12

calculator datazoeker disk etiketten energiebewust globaal-1 globaal-2 kleureffect listing 1 listing 2 listing 3 listing 4

Amsterdam een cursus Basic, een cursus machinetaal en een cursus flight-simulator gegeven.

-Viewdatabank: u kunt een toegangsnum-mer krijgen voor onze eigen "viditel" systeem. In dit systeem vindt u een grote sortering telesoftware die u gratis ter beschikking staat. 24 uur per dag. Ook de programma's die wij als listing afdrukken kunt u hier downloaden

ABONNEMENT/LIDMAATSCHAP

 Een abonnement bedraagt slechts. f. 40,- per jaar. Dit abonnement kan elke dag van de maand ingaan. eerste Naast gratis toegang tot de gebruikersda-gen en de faciliteiten, ontvangt u ons blad elke maand aan huis

Lid worden doet u door fl. 40,- (12 maanden) over te maken op postgiro 5441050 ten name van SCN Commodore Hot-News te Amsterdam

PROEFNUMMER HOT-NEWS

Een proefnummer van ons blad kunt u bestellen door f. 4,- op girorekening 5441050 ten name van SCN te Amsterdam over te maken.

VOOR MEER INFORMATIE:

's avonds tussen 19.00 en 22.00

PROGRAMMA BIBLIOTHEEK SCN

De navolgende programma's ziin og schijf te verkrijgen. De programma's die op de schijven 1 tot en met 4 staan, zijn ook op cassette te verkrijgen. De programma's die niet met een cassetterecorder werken zijn weggelaten. Omdat het aantal schijven dat SCN aanbiedt inmiddels zo is gegroeid, kunnen we helaas niet meer in elk nummer het complete overzicht afdrukken. We zullen dit echter doen als er ruimte in het blad overschiet. In Dossier nr. 9 staan de overige schijven die SCN aanbiedt.

BESTELLEN:

Dit kan op 3 manieren:

1. Tijdens de bijeenkomsten door betaling van f. 10.00.

2.Maak f. 12,50 (inclusief porto / verpakkingskosten) per schijf over op postgiro 5441050 t.n.v. SCN te amsterdam. onder vermelding: 'schijf (nummer) of cassette (nummer)' en uw ahonnee-nummer.

3. Via Viditel, kies pagina 6247102, In ons bestand vindt u alle SCN schijven terug. De prijs is een stuk hoger, maar dat komt omdat zowel de PTT als de IL eraan

SCHIJVEN-SERVICE

materiaal ber. mc-hulp printer revolverh/c000 tekstverwerker uitleg globaal woordeffect zwitsers systeem [zwitsers systee

HOT-NEWS SCHIJF 13

documentatie gas-elektra lotto/128 mijn stad mini-kit navigatie run.simple term sb/rapport sh/rooster simple term 64 tester.mem trans-lister

HOT-NEWS SCHIJF 14

64 fast pokes.c atoomgewicht 128 basic comm. 64 cursorkiem definition.c fin.analyse formateer 64 game-killer high-res/mps-802 instrukties invoerprg jøystick doodle kleurenkaart 64 lifescore list freezer.c memorizer-128 menu milage

monitor 50000 munchmath.c random lotto.c raster interupt rename4 sin disk copy term.64.d terminal 64 testheeld 64 textmaster.c tm-instruct 1.d tm-instruct 2 d tm-instruct 3.d turbo menu maker viper.c viza-1/2 ascii wet paint.c word worker.c

HOT-NEWS SCHIJF 15

-zaak adres 64 agenda 64 echte new 64 floppybestand 64 inf tydschrift64 info karakters 64 kernreactor1 64 kernreactor2 64 list-stop 64 monitor 50000 peek mon 64 rename 64 scratch 64 simons demo 64sb spred has tekstel 64

HOT-NEWS SCHIJF 16

nc/base (c)

HOT-NEWS SCHIJF 17

eva

HOT-NEWS SCHIJF 18

Bob's logomaker

3D grafieken hantaratectar codatie prg dec-bin 64 dec-hex 64 demo interrupt64 demo-1(logo) demo-2(logo) demo-3(logo) echte new editor editor 7000 find bl 64 floppy bestand getlogo hex-dec 64 interrupt demo 6 klaverjas klaverjas lijst klaverjas instr loader index 1 loader index 2 loader index 3 namen parachute schermwissel sid demo speedscript-viza sprite demo tafels tokens 64 vip-viza wait demo wortel trekken

HOT-NEWS SCHIJF 19

lees dit eerst

annuiteitenberek

auto

blok 1 blok 2

temmer

f-keys

invoegen

i.s.bach

lady

loade

mc128

mceddi

menu

ps128

ram man

logo(t) look at list

monitor test

picture show

rom map sequential lezer

space sight

uni-conv

testbeeld(128)

auto-directory

hamreader bob's hb-trainer diskview electra bereken gas berekening geluid in pgm getalstelsels invoegen knipsaver labyrinth lader/saver mt loader maken machten van twee mc machten musckeyload printer-aktie 64 reformat 64 scn-testbeeld slow-screen sound \$c000 sound loader sprite manipulat tape test testbeeld 64 (1) trace 64 tuinsimulator uitleg diabase vallend gesteente vic-low-budget vraag en antwoord

HOT-NEWS SCHIJF 20 **ALLEEN VOOR** C-128!

lees dit eerst -doodle-pict----vertaler ---uitlea proar-128 diskmanager

HOTNEWS 128 keypad 128 terminal SCHIJF 21 alphétizer disk

autoboot maker bal 3d ball fields bob's schuifspel default 8 delete bob's sounddemo input v3 disk driver bootprotector gas / mps-803 china music input v3 circle demo karakterset cursor demo life mc life ddtestbeeld1 multi-hoot ddtestbeeld2 multi-kaart ddtestheeld3 on error goto ddtestbeeld4 ddtestbeeld5 orint at printer-aktie/64 ddtestbeeld6 screencopy 1520 disk error exam eddi.doodle solitaire spaanse les sterrenbeeld sb sterrenhemel sb geb-calc-print super lotto geboortedag t&s machtaal graphic intro teacher tour de france tour-spel vallendgesteente kleuren-combi kleurenkaart vic-lo-budget

HOTNEWS

gebr tekstel2 a-maze-ing.1 a-maze-ing.2 adressolux annuiteitenberek berekeningen 555 calculated risk cd-disassembler

3d funk.(simonb)

geluid in prg getalstelsels mc machten raadspel raster maker rente berek sorteer 1520 sorteer prog tekstverwerker **HOTNEWS** SCHIJF 23 nb naam nb. apic c garfield apic g lucky 1 apic I vlinder 22

SCHIJF 22 delers

gas berekening geheugentest havensimulator machten van twee moddergevecht

elek.berekening

a3 a3b a4 balans bingo 3.0 compounder (f&f) hi-scores hires zien 801 hires zien color hires zien epson hires zien postr Inader In-hestand okt+nov+dec 86 overzicht raadsel oogtest scn intro score uitgaven+plotter uitleg hires 3.0 uitleg vizawrite viso-mon c000 voorbeeld

HOTNEWS SCHIJF 24

lees dit eerst! adressenbestand artikelen 1 ciifers cr hfd-pgm ddchurchilddface hoger-lager info koersberekenen ledenbestand lleden loader print-ddodle scr.make-up tijdschr.inhoud topo Frankrijk uitleg vizawrite werkuren wissel c64

Cassette C-16 en plus 4

bliksemteller boodschappenlijst kalender 1 tekstverwerker videotitels rekenmachin adressenbestand autokosten cassettebestand netal omzetten huisinventaris bioritme datum paasdag finance 1 en 2 fotografie 1 en 2 kaarthestand 1/2 kalender 2 omvormer view bam extra weerstanden

FC DE NAZORG

PRINTER PROBLEMEN (2)

Mag ik mij ook even tot u wenden, teneinde uit mijn misere te geraken.

Onlangs heb ik mij een printer, CITIZEN 120D, aangeschaft met de aangepaste interface voor mijn C-64. Met het uitproberen van de mogelijkheden van de printer, ben ik op een probleem gestoten, waaruit jullie mij misschien kunnen helpen.

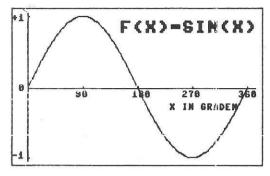
Eerste geval: telkens, wanneer er na de ESC-code een dubbel geformuleerde instructie moet gegeven worden met een kleine letter plus een 1 of 0, dan reageert de printer niet, hij drukt alleen de 1 of 0 af samen met de tekst; Vb. Om proportioneel te printen, dient na de ESC-code "p1" gegeven te worden, of de evenwaardige ASCII-code, dan wordt alleen die 1 samen met de tekst in standaard mode uitgeprint. Dit euvel komt dus telkens voor met dezelfde commando's. Tweede geval: het gebruik van CHR\$'s uit de gebruiksaanwijzing komt niet overeen met deze van de C-64; Vb. Om een Back Space uit te voeren, o.a. om een trema te printen op een e (Franse versie), dient na de gebruikelijke ESC een CHR\$ 8 gegeven te worden,

maar dan reageert de printer als een stop en drukt de verdere tekst niet meer af. Leon van Vanpachtbeke, Brugge (België)

Het probleem dat u aankaart vindt zijn oorsprong in de ASCII set van de Commodore die afwijkt van de standaard ASCII set.

De beste methode is dan ook de codes middels CHR\$ codes aan de printer door te geven in plaats van het gebruik van de letter codes. Schuin schrift kunnen we dan als volgt krijgen: OPEN1,4,7:PRINT#1,CHR\$(27) + CHR\$(52)

Bij het gebruik van backspace CHR\$(8) zal uw probleem wellicht ontstaan zijn doordat u deze code vooraf laat gaan door een ESC code. En dat is niet gebruikelijk bij CHR\$(8)

BOL

GRAFISCH PRINTEN

Het is alom bekend dat de MPS-802 printer van Commodore geen HI-RES schermen kan afdrukken. Niettemin bewijst heer W. Jansen uit Heelsum het tegendeel. De bijgevoegde voorbeelden spreken voor zich. Het is dus mogelijk de MPS-802 grafisch te laten printen zonder een extra ROM. De heer Jansen haalde uit het Westduitse blad CHIP (nummer 8 van 1985 pagina 108) een klein machinetaal-

programma dat dit mogelijk maakt. Ook staat er volgens hem in het eveneens Westduitse blad 64'er Sonderheft 2/86, een programma dat naar keuze een tekstscherm of een HI-RES scherm laat zien. Vergroten van de afbeelding is mogelijk. Met andere woorden, het is dus wel degelijk mogelijk om met een MPS 802 HI-RES schermen af te drukken. En nu maar hopen dat die oude nummers van bovengenoemde bladen nog ergens op de kop te tikken zijn.

KARAKTERLOOS V.2

In de listing van Karakterloos V.2 op pagina 46 in Dossier 11 is helaas een regel weggevallen.

Het gaat hier om de regel die tussen regels 1A3D en 1A55 hoort

De volgende regel hoort er tussen:

1A49: 25663CFF 3C66A325 18187E18 0835

ZONE 7

Met het schietspel Zone 7 van John Vanderaart is wat aan de hand. Als het is ingetikt werkt het niet. Maar niet getreurd. Dit euvel is simpel op te lossen. U geeft POKE 44,80:poke 5*4096,0:new. Vervolgens laadt u de Dataspeeder en geeft als beginadres \$0801 en als eindadres \$3EF4. Nu laadt u Zone 7 binnen en slaat het meteen weer op. U zult zien dat het spel werkt. De fout zit 'm in het eindadres. Sorry voor het ongemak.

Precision Software

Professionele Software

voor de CBM 64 en CBM 128

De intelligente tekstverwerker

Wat is Superscript?

Superscript combineert tekstverwerking, spellingschecking, rekenen en mailing mogelijkheden in één pakket. Dus nu is er eindelijk de hoge kwaliteit tekstverwerker om al uw financiële overzichten, tabellen, lijsten, brieven, mailingen en zelfs labels op een snelle en effectieve manier te maken. Superscript is de opvolger van het wereldbekende Easyscript, waarvan er meer dan 350.000 copieën zijn verkocht, dus u weet dat u erop kan

Simpel voor beginners

Indien tekstverwerking nieuw voor u is, dan zullen de Superscript menu's u direkt op uw gemak stellen. Geen Engelse kreten, nee alles gewoon Nederlands! Elk commando is een enkel woord en elk commando heeft een eigen hulpregel. Om een commando te kiezen gebruikt u eenvoudigweg de cursor om het commando te selecteren, u hoeft niet eens een commando in te typen! Bent u éénmaal vertrouwd met Superscript, dan kunt u deze menu's geheel passeren bij het uitvoeren van commando's:

Krachtig voor gevorderden

Superscript geeft u de mogelijkheid uw werk tot een minimum te beperken, doordat u zelf standaardteksten en commando's kunt definiëren. Dit betekent dat u veelgebruikte stukken tekst (b.v. een adres) kunt invoegen in de tekst of een complete serie commando's kunt uitvoeren (b.v. laden van een tekst, adres invoegen en afdrukken) met één enkele druk op een toets. Dat is intelligent!

Edit mogelijkheden

Superscript geeft u alle editmogelijkheden van een professionele business tekstverwerker met functies zoals stukken tekst verplaatsen, copiëren en verwijderen; overtypen; invoegen; zoek- en vervangoptie met patroonovereenkomst, optioneel onderscheid hoofdletters/kleine letters en optionele bevestiging voor vervangen; zowel voor als achteruit zoeken; wisselen kleine letters en hoofdletters voor een woord of een stuk tekst; kolomverplaatsing en nog veel meer!

Goed met nummers

Met Superscript kunt u tekst tot 240 tekens breed aanmaken. Dus ook uw jaarverslagen en andere financiële overzichten & tabellen. Dankzij de decimale tabs hoeft u zich geen zorgen te maken over het aanlijnen van getallen, Superscript doet dit voor u. Superscript heeft een complete set calculatiefuncties die u kunt gebruiken als buro calculator of voor het rekenen met de getallen in de tekst. Naast de normale calculator functies voor het optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen en percentageberekening kunt u met Superscript ook kolommen, regels en zelfs complete tabellen in één keer optellen.

Met Superscript kunt u een persoonlijke mailing verrichten. U kunt in een standaardbrief zelf adressen intypen of deze automatisch laten invoeren d.m.v. Superscript uit een database- of spreadsheetbestand. Bij de mailing kunt u zelfs nog selecties maken, bijv. wilt u alleen mensen uit Rotterdam deze maling sturen. Op de programmadiskette staat tevens een voorbeeld voor een mailing-label, wat u zelf kunt aanpassen voor uw eigen gebruik!

Natuurlijk wordt ook dit produkt weer ondersteund door onze gratis telefonische ondersteuningsservice.

Easyscript

Als u een Easyscript gebruiker bent, dan is Superscript de logisch volgende stap, Superscript met zijn extra mogelijkheden en functies die nog krachtiger

3	PRIJZEN	ĆB	M	AT	APPLE	
		128	64	800XL	130XE	//E&//C
5	Superbase	325,—	225,—			125,-**
5	Superscript III	325,-	225,-	225	5,—	125,-**
5	Supertype disk	97.975588	85,-*			
5	Supertype cassette		69*			
5	Superbase Starter		199.—			
	Super Diskdoc	79,—	79,-**	•		
	of 128 in CBM 64 mode					
2	* Engelstalig					
	Linguistang					

Precision Support Heemraadssingel 195 3023 CB Rotterdam Telefoon 010-4778890

Superbase

De programmeerbare database

Gemakkelijk om te leren

Zodra u het Superbase pakket ziet, zal u opvallen hoe dik de bijbehorende handleiding is. De handleiding bevat een drie-tal instruktielessen die zowe de onervaren computergebruiker als de professionele gebruiker van de eerste stappen met Superbase tot het eerste met Superbase gemaakte programma begeleiden. De referentie is de grote encyclopedie van Superbase functies, waarna een apart stuk begint over het programmeren met Superbase. U zult merken dat de handleiding prettig te lezen is en u telkens weer daar steunt waar u extra hulp nodig heeft.

Gemakkelijk te gebruiken

U zult al snel uw eigen bestanden voor persoonlijke gegevens, verzamelingen, adressen en andere gegevens kunnen aanmaken. U maakt uw recordlayout zelf op het scherm aan, zodat het er precies zo uitziet als u dat wilt. Deze layout kunt u daarna gebruiken om records in te voeren, te wijzigen en zelfs op te vragen. Zodra u één of meerdere bestanden heeft opgebouwd, kunt u records afdrukken, selecteren, sorteren en nog veel meer, precies op de manier die u wenst. In het begin zult u alleen de Superbase menu's gebruiken, die u stap voor stap bij uw doel brengen.

De verborgen kracht

Als u meer bekend bent met Superbase, dan zal u echter al snel commando's direkt gaan invoeren, zodat u meerdere commando's in één keer kunt opgeven. Maar dit is slechts het begin.

De echte kracht van Superbase is de mogelijkheid een serie van dit soort commando's samen te voegen tot een programma. Als uw gaat programmeren heeft u vele extra superbase commando's tot uw beschikking, maar ook een complete set van basic commando's. Dit maakt van een normaal datamanagement systeem een echte database van ongekende kracht, met alleen uw hardware als remmende factor.

Het geintegreerde office pakket

Op de CBM 128 kunt u Superbase en Superscript zelfs beiden laden en kunt u informatie tussen deze programma's uitwisselen zonder programma's te moeten herladen! Dat is pas integratie.

Superbase

- Gehele programma in geheugen, geen diskettes wisselen
  Ingebouwde enkele/dubbele diskdrive backup
  Snel opvragen van records (minder dan 0,3 seconden)

- Velden kunnen toegevoegd en veldsoorten gewijzigd worden zonder dat u bestanden moet reorganiseren

  • Veldsoorten bevatten o.a. tekst, numeriek, datum, kalender

- constant, sleutel en resultaatvelden
  In resultaatvelden kunt u basic en mathematisch formules gebruiken
  Zoeken op maximaal 127 velden, sorteren tot 34 levels diep
  Reportwriter voor overzichtslijsten met kopjes, subtotalen en totalen
- aangemaakt door het beantwoorden van enkele vragen
- Linken van meerdere bestanden Inclusief gratis delete en labelprogramma
- Ondersteunt alle standaardprinter interfaces (RS232 / Centronics / Seriële)

SUPER DISKDOC

Super Diskdoc is de ideale toolkit voor uw Commodore systeem.

Met Superbase Disk Doc heeft u volledige controles over uw diskettes. Zo kunt u o.a.:

- Diskfouten localiseren.
- Individuele diskbytes editten
- Verwijderde bestanden weer terughalen
  Disk data bekijken in Hex of ASCII
- · Disk afzoeken voor bepaalde zoekstring
- · Edit en sorteren van disk directory Aflopen en controleren van file pointers
- · Gedetailleerde printout van diskinhoud

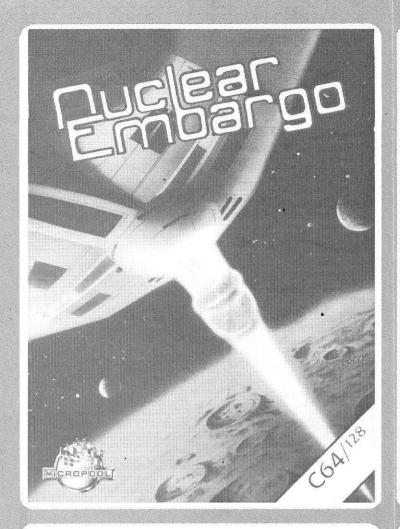
Werkt met 4000, 8000, 700/B128, plus4, 64 en 128 computers en 2031, 4040, 8050, 8250,1541, 1570, 1571, 9060, 9090, st10C en SFD 1001 drives

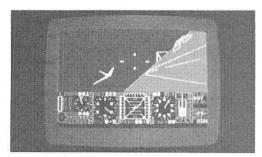

De professionele type cursus, die u leert typen met tien vingers in uw tempo en wanneer u tijd heeft.

De hele familie kan met dit pakket leren typen, zonder dat u het huis uit hoeft. Supertype is uw leraar!

(programma is Engels - handleiding is Nederlands)

Now FINGER TIP CONTROL IS WITHIN YOUR GRASP

Nuclear Embargo

De buitenplaneten hebben alle leveringen van het voor de Aarde zo broodnodige Uranium 235 stop gezet. Jij krijgt opdracht deze nucleaire blokkade met behulp van negen speciaal voor deze missie geconstrueerde robots te doorbreken. Vergis je niet! Dit is geen normaal arcade aktie spel! Een flinke portie strategisch inzicht is noodzakelijk om de missie tot een goed einde te brengen. Voor volhouders!

Met uitgebreide Nederlandse handleiding!

Twin Tornado

Uniek! De eerste vluchtsimulator voor de C64 waarbij het mogelijk is met behulp van een speciale (niet bijgeleverde) kabel op twee computers tegen elkaar te spelen. Twin Tornado is een uiterst werkelijkheids getrouwe simulator waarin alle facetten van vliegen (en strijden!) met deze door de NATO gebruikte jager volledig aan bod komen.

Met uitgebreide handleiding!

Konix Speedking Joystick

Revolutionaire vormgeving! Nooit eerder lag een joystick zo perfect in de hand. Razendsnelle microswitches zorgen ervoor dat geen enkel spel ooit nog problemen op zal leveren. Geschikt voor Commodore 64/128, Atari en MSX.

Home Software Benelux by

Küppersweg 83 2031 EB Haarlem tel. 023-311241